

De boekenmarkt - Outlook 2023

De boekenevolutie van 2022 en outlook voor 2023

Evoluties 2021-2022

Onze jaarlijkse outlook op de boekenmarkt dateert weer van enkele jaren geleden. De hoofdreden van deze onderbreking is het fenomeen dat iedereen de laatste jaren heeft beziggehouden: Covid-19. Deze pandemie gaf zoveel onzekerheid in de markt dat er soms zeer tegenstrijdige bewegingen plaatsvonden. Een outlook was niet echt aangewezen/nuttig/mogelijk.

Op het eerste zicht lijkt de boekenmarkt zich zeer goed te hebben hersteld in 2022, maar achter de schermen vertonen de marktverkoopcijfers een daling van 4,6% voor de algemene boeken en voor de kinderboeken een daling van meer dan 6%.

MedioEurope daarentegen gaat tegendraads op de markt met een omzetstijging inzake boekenverkoop van meer dan 10% jaar op jaar.

De trend sinds 2019 naar kleinere uitgevers zien we bestendigd. Het aandeel voor de distributie vanuit CB (Centraal Boekhuis) neemt verder af ten voordele van eigenstandige uitgevers/distributeurs.

Printing-on-demand is ook nog steeds aanwezig, zeker omwille van de papierschaarste van dit jaar of algemeen om oudere populaire romantische reeksen opnieuw te kunnen aanbieden. Dit is ook vaak het geval voor kamishibai.

Het fenomeen Lucinda Riley heeft een stevige boost gegeven aan de boekenmarkt. Een nieuw lezerspubliek werd bereikt, dit genre is bovenop de bestaande gekomen. Ook auteurs zoals Corina Bomann en Anne Jacobs zijn erg populair geworden en brengen romantische reeksen uit in de stijl van Riley en een daling van de populariteit van thrillers ten opzichte van de vorige jaren.

In 2023 zal de stripmarkt het moeilijk krijgen door het wegvallen van de grootste stripdistributeur in de Benelux. Van Ditmar, onderdeel van Audax staakt per 31/12/2022 zijn activiteiten wegens te matige winstgevendheid. Tot hiertoe heeft niemand zich kenbaar gemaakt om deze leegte in te vullen.

In de uitgeverijwereld hebben er ook enkele verschuivingen plaatsgevonden. Zo nam Pelckmans Uitgeverij Baeckens Books over en zijn ze van plan om met dit uitgebreidere aanbod en populaire jeugdreeksen zoals Geronimo Stilton en Warrior Cats een belangrijke speler te worden in de boekensector.

Lannoo nam dan weer Park uitgevers met de fondsen Nieuw Amsterdam, Wereldbibliotheek, Podium en Fontaine. Verder geeft Spectrum naast Non-Fictie nu ook Fictie titels uit, vaak erg literaire titels. De Vlaamse en Nederlandse boekenmarkt blijft nog steeds verschillen betreffende auteurs, bekende Nederlanders versus bekende Vlamingen, of op vlak van thema's zoals christelijk geïnspireerde boeken of esoterische onderwerpen.

De invloed van de media (Tv-programma's of kwaliteitsvolle kranten) op de bestsellerlijsten is ook

nog steeds aanwezig. Het is echter vooral de opkomst van sociale media of streaming als promotiemiddel om boeken in de spotlight te plaatsen dat erg gegroeid is.

#BookTok is een leuke trend in boekenland ontstaan tijdens de pandemie en houdt in dat via het sociale mediakanaal TikTok lezers hun favoriete of nieuwe boeken delen. Dit heeft vooral een positieve invloed op jongeren en interesse in bepaalde reeksen of titels die gepromoot worden onder #BookTok.

Ook de opkomst van adaptaties van diverse boeken voor jong en oud via streaming services zoals Netflix (Heartstopper-reeks), Amazon Prime (The Wheel of Time) of Disney +, is sinds corona blijven groeien.

Boeken zijn zo vaak de inspiratie achter die ene topserie of film. Ook zijn er vaak nieuwe verhalen bij personages uit een film of serie (Heartstopper, Fate: The Winx Saga,).

Verder mag de invloed van verfilmingen op het grote scherm ook niet onderschat worden en kan dit ervoor zorgen dat bepaalde titels omwille van hun adaptie opnieuw of extra in de kijker komen te staan en zo in de GFK of Bestseller 60 terechtkomen (Daar waar de rivierkreeften zingen).

We zien ook een groter aantal non-fictieboeken, veel kook- en dieetboeken, voornamelijk van bekende TV-koks, BV's of BN'ers, maar ook boeken rond lifestyle en gezondheid zitten in de lift. Verder zien we nog boeken rond mens & maatschappij, politiek en geschiedenis in grote mate opduiken. Boeken bij podcasts vooral over thema's zoals mindfulness of crime is ook een trend.

De invloed van andere culturen is ook sterk aanwezig in het boekenlandschap. Japanse schrijvers, vaak herkenbaar aan de kat op de voorkant of over sociale onderwerpen worden vaak vertaald. Manga's en Graphic Novels komen ook erg op.

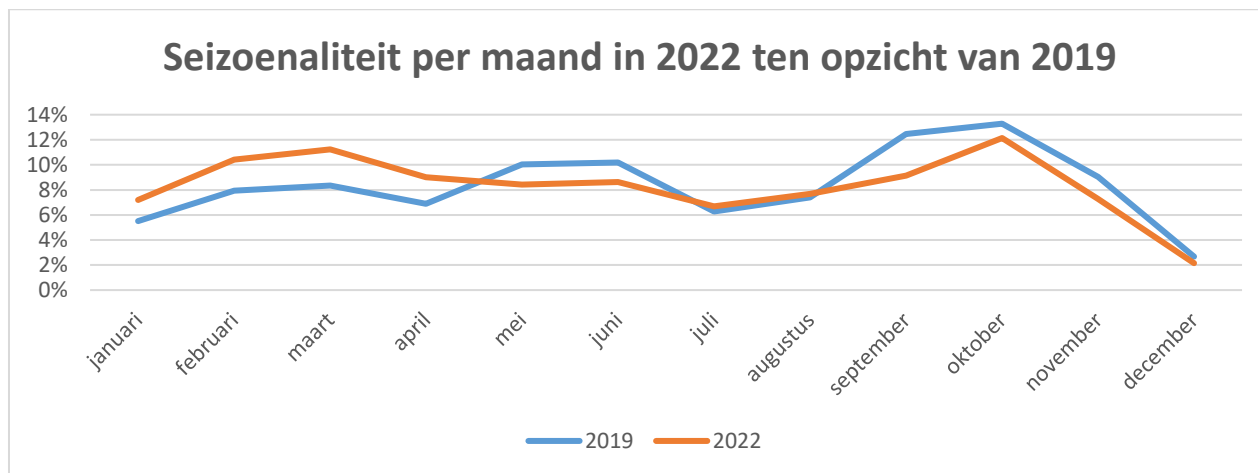
Verder heeft de Oekraïne-crisis ook voor vele nieuwe uitgaves over dit land, cultuur en ook het aanbieden van tweetalige uitgaves voor jeugd gezorgd.

Voor al deze trends en noden in de boekenwereld bieden we natuurlijk themaselecties (#BookTok-selectie, Nu op Netflix, Nu verfilmd,...) aan en deze worden maandelijks aangevuld met nieuwe titels.

Periodiciteit

Door Corona zijn hier verschuivingen ten opzicht van de vorige jaren. 2022 heeft zich zeer sterk ingezet en heeft mede door het verdwijnen van de boekenbeurs een verschuiving bewerkstelligd naar het voorjaar. Hoogstwaarschijnlijk heeft dit ook te maken met het einde van de pandemie en de uitgeefhonger.

Voor 2023 voorzien we een verdere afvlakking over het gehele jaar met een traditionele dip in november en december.

Bestsellerlijsten

We werpen ook een kleine blik op de bestsellerlijsten. We namen de titels die in de GFK lijsten verschenen over een periode van 52 weken even onder de loep.

De GFK is een wekelijkse top 100 bestsellerlijst voor Vlaanderen. Over 52 weken kunnen we 833 titels onderscheiden, waarvan er 188 al verschenen waren voor 2020. Deze titels laten we hier buiten beschouwing. Van de boeken van deze 52 weken vinden we dus 645 titels terug in de GFK lijsten. Hiervan zijn bijna 18% strips en verder zijn 43% volwassenen fictieboeken, 41% volwassenen non-fictie, 12% jeugd fictie en 4% jeugd non-fictie.

In de fictieboeken onderscheiden we als grootste blokken: romans (literair, romantisch, populair,...) met 64%, een groot aantal wat aansluit bij de populariteit van auteurs als Riley, Montefiore en omwille van de de populariteit van TikTok-auteurs zoals Colleen Hoover. Spannende boeken (thrillers, detective,...) omvatten 30%, wat erg gezakt is de laatste jaren. Verder vinden we een heel klein aantal fantasy-boeken.

Lifestyle, gezondheid en zelfontplooiing zijn de meest populaire onderwerpen in non-fictie. Kook- en dieetboeken van zijn ook goed vertegenwoordigd samen met Mens & maatschappelijke boeken. Verder nog in minder mate aanwezig zijn onderwerpen zoals economie, religie & filosofie, muziek en sport.

Voor jeugd fictie blijft er een goeie verdeling tussen de verschillende leeftijdsgroepen. Young Adult-titels hebben een enorme boost gekregen door #BookTok of adaptaties op streamingservices. Jongeren lezen deze ook vaak in de originele taal, zodat ook de Engelstalige edities van populaire YA-auteurs zoals Jenny Han en Leigh Bardugo in de GFK terechtkomen.

Bij de jeugd non-fictie zijn 63% van de titels niet geschikt voor de bibliotheken zoals invulboeken, stickerboeken, agenda's of kalenders.

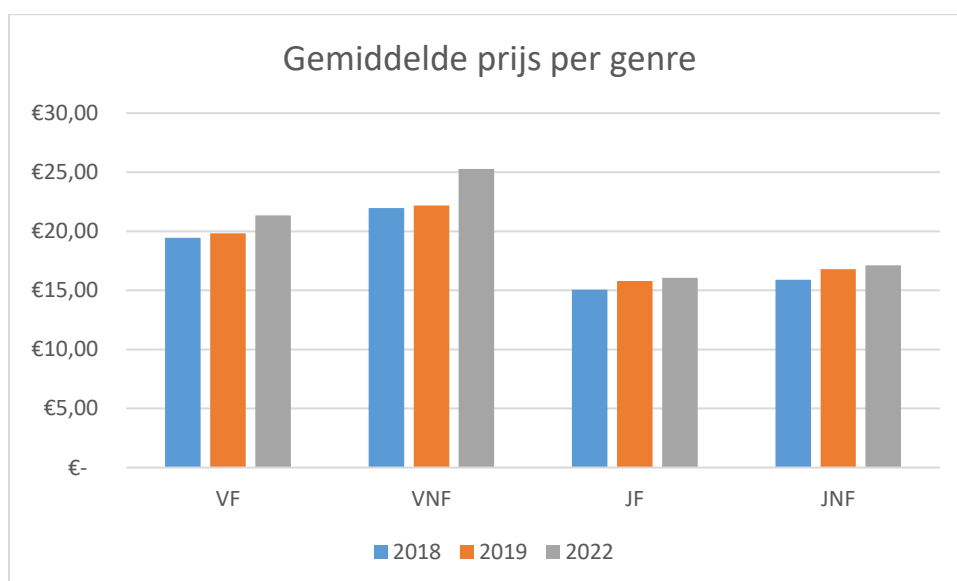
Gemiddelde pricing

We lijsten voor u de gemiddelde boekenprijzen op (inclusief BTW). Merk op dat de verkoopprijzen ten opzichte van 2019 zwaar gestegen zijn, zeker voor volwassenen non-fictie en strips. Tevens zijn de bestsellers sterk hoger geprijsd. Per rating en genre geven we hier de naakte cijfers. Voor de strips in 2019 ontbreekt het ons spijtig genoeg aan referentiecijfers.

Gemiddelde boekenprijs 2022 BTW incl.	VF	VNF	JF	JNF	Gemiddelde per rating
Sprinters	22.68	27.25	16.70	NVT	22.21
Basis	20.97	24.54	16.17	17.62	19.83
Verbreiding	20.41	24.03	15.31	16.63	19.10
Strips		11.62			11.62
Gemiddelde per type	21.35	25.27	16.06	17.13	

Gemiddelde boekenprijs 2019 BTW incl.	VF	VNF	JF	JNF	Gemiddelde per rating
Sprinters	20,76	22,68	18,16	NVT	20,53
Basis	19,76	21,78	14,42	15,69	17,91
Verbreiding	18,95	22,09	14,80	17,93	18,44
Gemiddelde per type	19,99	22,24	15,62	16,97	

Prijsverschil met 2022 tov 2019	VF	VNF	JF	JNF	Gemiddelde per rating
Sprinters	9.27%	20.18%	-8.04%	NVT	7.14%
Basis	6.12%	12.67%	12.14%	12.34%	10.82%
Verbreiding	7.70%	8.81%	3.48%	-7.22%	3.19%
Gemiddelde per type	7.70%	13.89%	2.53%	2.56%	

Belangrijke notitie: ondanks alle zorgvuldigheid bij samenstelling van dit document, heeft deze een louter informatief karakter. Medio bv of de auteurs van dit document kunnen nooit aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van dit document en eventuele gevolgen.